

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

09 квітня 2021 р.

Справа №200/1232/21-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Волгіної Н.П. розглянувши в письмовому порядку за правилами спрощеного позовного провадження адміністративну справу

за позовом Державної служби геології та надр України
до Товариства з обмеженою відповідальністю «Донбас Інвест Вугілля»
про анулювання спеціального дозволу на користування надрами.

В С Т А Н О В И В:

Позивач, Державна служба геології та надр України, звернулася до Донецького окружного адміністративного суду із адміністративним позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю «Донбас Інвест Вугілля», в якому просить суд припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 5808 від 15 липня 2013 року, наданого Товариству з обмеженою відповідальністю «Донбас Інвест Вугілля».

В обґрунтування позовних вимог позивач посилається на те, що відповідачу надано спеціальний дозвіл на користування надрами № 5808 від 15 липня 2013 року невід'ємною частиною якого є Угода про умови користування надрами № 5808 від 15.07.2013 року.

З моменту отримання спеціального дозволу на користування надрами у користувача надр виникають права та обов'язки, передбачені Кодексом України про надра. Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615.

Відповідно до Угоди, надрокористувач зобов'язаний у встановленому порядку подавати до Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності, як підтвердження експлуатації корисних копалин.

Державним науково-виробничим підприємством «Державний інформаційний геологічний фонд України» (далі - ДНВП «Геоінформ України») листом № 03/303-1826 від 3 липня 2020 року надано перелік надрокористувачів Донецької та Луганської областей. інформація щодо руху запасів яких за формою ф. 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2019 рік до ДНВП «Геоінформ України» не надходила.

За результатами опрацювання вищевказаних листів встановлено, що відповідач в порушення вимог Угоди про умови користування надрами, особливих умов спеціального дозволу на користування надрами та ст. 24 Кодексу України про надра не подано до ДНВП «Геоінформ України» щорічні звіти відповідної форми статистичної звітності, як підтвердження експлуатації корисних копалин, за 2019 рік.

*306*4637619*1*2*

З урахуванням наведеного Державною службою геології та надр України винесено наказ від 14 серпня 2020 року № 346 про зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами, яким встановлено термін для усунення порушень законодавства про надра з боку відповідача - 30 календарних днів.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» територія проведення антитерористичної операції - територія України, на якій розташовані населені пункти, визначені у затвердженому Кабінетом Міністрів України переліку, де проводилася антитерористична операція, розпочата відповідно до Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» від 14 квітня 2014 року № 405/2014.

Згідно розпорядження Кабінету Міністрів України № 1085-р від 7 листопада 2014 року (зі змінами від 7 лютого 2018 року) населений пункт, в якому зареєстрований відповідач, віднесено до переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження.

У зв'язку із тим, що УДППЗ «Укрпошта» не здійснюються поштові відправлення до населених пунктів Донецької та Луганської областей, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, Державною службою геології та надр України розмістила на своєму офіційному веб-сайті оголошення, в якому доводила до відома наказ Державної служби геології та надр України від 4 серпня 2020 року № 346.

11 листопада 2020 року надійшов лист Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» № 03/303-3539 стосовно суб'єктів господарювання, власників спеціальних дозволів на користування надрами, які не надали звітність до ДНВП «Геоінформ України» щодо балансу запасів корисних копалин за формою 5-гр. 7-гр. 6-гр. відповідно до якого відповідач повторно не подав вищевказану звітність.

В зазначені строки відповідач не усунув порушення законодавства в сфері надрокористування.

Особливою умовою № 3 Спеціального дозволу № 5808 від 15 липня 2013 року передбачено, що надрокористувач зобов'язаний подавати щорічну звітність перед ДНВП «Геоінформ України» про стан запасів корисних копалин за формою 5-гр.

Неподання звітності, передбаченої Угодою, є порушенням вимог, передбачених спеціальним дозволом, отже, наявні підстави для анулювання Дозволу згідно ст. 26 Кодексу України про надра та п. 22 Порядку № 615.

Враховуючи, що орган, який надав надра у користування, повноважний припинити право користування надрами у випадку, передбаченому п. 5 ч. 1 ст. Кодексу України про надра лише за наявності згоди на це надрокористувача, а у випадку отримання незгоди або нестримання відповіді від надрокористувача, має звернутись до суду із позовом щодо припинення користування надрами, позивач звернувся із даним позовом до Донецького окружного адміністративного суду (а.с. 1-6).

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 8 лютого 2021 року відкрито провадження у справі за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні). Цією ж ухвалою запропоновано відповідачу надати суду відзив на позовну заяву у строки, передбачені ч. 5 ст. 162 Кодексу адміністративного судочинства України.

Згідно ст. 130 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) відповідач, третя особа, свідок, зареєстроване місце проживання (перебування), місцезнаходження чи місце роботи якого невідоме, викликається в суд через оголошення на офіційному веб-порталі судової влади України, яке повинно бути розміщене не пізніше ніж за десять днів до дати відповідного судового засідання.

Ухвалою суду від 8 лютого 2021 року вирішено повідомити відповідача про розгляд справи в порядку, передбаченому ст. 130 КАС України, – шляхом опублікування цієї ухвали на офіційному сайті Донецького окружного адміністративного суду, де також опублікувати

копію позовної заяви Державної служби геології та надр України та доданих до неї матеріалів (а.с. 22-23).

На виконання цієї ухвали її копія разом із копією позову була розміщена на офіційному сайті Донецького окружного адміністративного суду.

З огляду на вищевикладене, суд звертає увагу, що судом вчинені процесуальні дії для належного повідомлення відповідача про розгляд справи.

Відповідач правом надати відзив на позовну заяву не скористався.

Відповідно до ч. 6 ст. 162 КАС України суд вирішує справу за наявними матеріалами.

Розглянувши матеріали справи, всебічно оцінивши надані докази, суд встановив наступне.

Позивач, Державна служба геології та надр України, код ЄДРПОУ 37536031, місцезнаходження: 063680, м. Київ, вул. Антона Цедіка, буд. 16, є центральним органом виконавчої влади, який наділений функціями для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування (а.с. 26)

Відповідач, Товариство з обмеженою відповідальністю «Донбас Інвест Вугілля», код ЄДРПОУ 38520043; місцезнаходження: 86157, Донецька обл., м. Макіївка, вул. Леніна, буд. 54, основна діяльність, код КВЕД 46.71 – оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами, додаткова діяльність, зокрема, код КВЕД 05.10 – добування кам'яного вугілля (а.с. 27).

15 липня 2013 року відповідачеві надано спеціальний дозвіл на користування надрами № 5808 на видобування кам'яного вугілля на родовищі Шахта «Східна» (ділянка № 1) (а.с. 8).

За умовами наданого дозволу ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» зобов'язується своєчасно та у повному обсязі сплачувати обов'язкові платежі (в тому числі відрахування за геологорозвідувальні роботи) до Державного бюджету згідно з чинним законодавством, а також у встановленому порядку подавати звітність до Державного науково-виробничого підприємства "Геінформ України" про стан запасів та корисних копалин за формою 5-гр.

Невід'ємним додатком до вказаного дозволу виступає Угода про умови користування надрами з метою видобування корисних копалин від 15 липня 2013 року № 5808, укладена між Державною службою геології та надр України (Держгеонадра) та ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» (Надрокористувач).

Відповідно до п. 1.1 Розділу 1 вказаної Угоди Держгеонадра надає Надрокористувачу право користування ділянкою надр з метою видобування корисних копалин, а Надрокористувач зобов'язується виконувати та дотримуватись умов користування ділянкою надр, передбачених Дозволом, цією Угодою та нормами діючого законодавства.

Згідно п. 11.5 Розділу 11 Угоди право односторонньої відмови від цієї Угоди надається Держгеонадрам у випадку припинення права користування надрами шляхом анулювання Дозволу.

Відповідно до п. 7.2 Розділу 7 Угоди Надрокористувач зобов'язаний в установленому порядку подавати до державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності 5-гр (а.с. 9-11).

Як вбачається з наявних матеріалів справи, на запит Державної служби геології та надр України Державним науково-виробничим підприємством «Державний інформаційний геологічний фонд України» (далі – ДНВП «Геоінформ України») надана відповідь від 3 липня 2020 року (вих. № 08/303-1826), в якій зазначено, що запитувана інформація про суб'єктів господарювання, власників спеціальних дозволів на користування надрами, які не направили до ДНВП «Геоінформ України» щорічну статистичну звітність надрокористувачів Донецької та Луганської областей за формою 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2019 рік [...] з додатками, серед яких, зокрема зазначено ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» - шахта «Східна» (ділянка № 1) (а.с. 13).

Наказом Державної служби геології та надр України від 14 серпня 2020 року № 346 зобов'язано зупинити дію спеціальних дозволів на користування надрами згідно з переліком

до цього наказу, до якого, зокрема, включено ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» - шахта «Східна» (ділянка № 1) (а.с. 14).

На офіційному веб-порталі Державної служби геології та надр України розміщено вказаний наказ позивача та зазначено про необхідність надати інформацію на виконання цього наказу (а.с. 15).

ДНВП «Геоінформ України» 11 листопада 2020 року направило лист (вих. № 03/303-3539) на адресу директора Департаменту державного геологічного контролю, з інформацією про суб'єктів господарювання, власників спеціальних дозволів на користування надрами, які не направили до ДНВП «Геоінформ України» щорічну статистичну звітність за формою 5-гр, 6-гр, 7-гр за роки, які вказано у переліку, відповідно до якого ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» - шахта «Східна» (ділянка № 1) належить до суб'єктів господарювання, які не надали звіти за 2019 рік (а.с. 16).

На офіційному веб-порталі Державної служби геології та надр України розміщено пропозицію надрокористувачам у 15-денний строк надати до Служби власну пропозицію (згоду/незгоду) на припинення права користування надрами, згідно зі спеціальними дозволами, визначених у переліку, до якого віднесено ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» - шахта «Східна» (а.с. 17).

Не отримавши від відповідача згоду на припинення права користування надрами, позивач звернувся до Донецького окружного адміністративного суду із даним позовом.

Надаючи оцінку спірним правовідносинам, суд зазначає наступне.

Регулювання гірничих відносин з метою забезпечення раціонального, комплексного використання надр для задоволення потреб у мінеральній сировині та інших потреб суспільного виробництва, охорони надр, гарантування при користуванні надрами безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища, а також охорона прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій та громадян належить до завдань Кодексу України про надра (далі – Кодекс).

Положеннями ст. 13 цього Кодексу встановлено, що користувачами надр можуть бути підприємства, установи, організації, громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи.

Відповідно до ст. 16 Кодексу, спеціальні дозволи на користування надрами надаються переможцям аукціонів, крім випадків, визначених Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, або Радою міністрів Автономної Республіки Крим щодо розробки родовищ корисних копалин місцевого значення на території Автономної Республіки Крим.

Державна служба геології та надр України є центральним органом виконавчої влади, якій наділений функціями для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування та діє відповідно до Положення про Державну службу геології та надр України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року за № 1174.

Пунктом 4 зазначеного Положення визначено, що Державна служба геології та надр України відповідно до покладених на неї завдань, зокрема: видає в установленому порядку спеціальні дозволи на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами); зупиняє та анулює в установленому порядку дію спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами), поновлює їх дію у разі зупинення.

Положеннями ст. 24 Кодексу України про надра закріплено, що користувачі надр зобов'язані виконувати вимоги щодо користування надрами, встановлені законодавством України та угодою про розподіл продукції.

Статтею 25 Кодексу України про надра визначено, що права користувачів надр охороняються законом і можуть бути обмежені лише у випадках, передбачених законодавством України.

Пунктом 5 ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра передбачено, що право користування надрами припиняється у разі використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр.

Отже, порушення вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр, є самостійною підставою для припинення права користування ними.

Згідно пп. 1 п. 22 Постанови Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615 «Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами» (далі - Порядок № 615) дія дозволу може бути зупинена органом з питань надання дозволу безпосередньо або за поданням центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері здійснення державного гірничого нагляду, епідеміологічного нагляду (спостереження), державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, органів місцевого самоврядування, органів ДФС у разі порушення надкористувачем умов користування надрами, передбачених дозволом або угодою про умови користування ділянкою надр.

Відповідно до п. 23 Порядку № 615 право користування надрами припиняється з підстав та у порядку, передбаченому Кодексом України про надра та Законом України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

Про надання, продовження строку дії, зупинення, поновлення, переоформлення, видачу дубліката, анулювання дозволу та внесення змін до нього Держгеонадра видає наказ, а Рада міністрів Автономної Республіки Крим - розпорядження (п. 25 Порядку № 615).

Суд встановлено, що ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» не виконало перед Державним науково-виробничим підприємством «Геоінформ України» обов'язку звітувати за 2019 рік про стан запасів корисних копалин за формою 5-гр, про необхідність подання яких зазначено в Угоді про умови користування надрами з метою видобування корисних копалин від від 15 липня 2013 року № 5808, укладеної між Державною службою геології та надр України та ТОВ «Донбас Інвест Вугілля», яка є невід'ємною частиною спеціального дозволу.

У зв'язку із невиконанням умов угоди про користування надрами позивачем прийнято наказ від 14 серпня 2020 року № 346, яким зупинено дію спеціальних дозволів на користування надрами згідно з переліком до цього наказу, до якого, зокрема, включено ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» - шахта «Східна» (ділянка № 1).

Відповідачем не були здійснені заходи для усунення порушень, які стали підставою для зупинення дії спеціального дозволу.

З огляду на викладене суд дійшов висновку про порушення ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування надрами, яка є самостійною підставою для припинення права користування ними.

Разом із цим орган, який надав надра у користування, повноважний припинити право користування надрами у випадку, передбаченому п. 5 ч. 1 ст. 26 Кодексу України "Про надра", лише за наявності згоди на це користувача надрами.

З огляду на те, що ТОВ «Донбас Інвест Вугілля» не надало згоду на припинення права користування надрами, суд зазначає про наявність підстав для припинення цього права в судовому порядку.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Приписами ч. 2 ст. 2 КАС України наведені критерії законності рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, якими є, зокрема, прийняття (вчинення) таких рішень, (дій, бездіяльності) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано, пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія).

Відповідно до ст. 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

На підставі вищевикладеного, суд дійшов висновку, що позовні вимоги позивача підлягають задоволенню.

Відповідно до ч. 2 ст. 139 КАС України при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

Отже, у даній справі судовий збір, сплачений позивачем, з відповідача не стягується.

Керуючись ст.ст. 2, 6, 72-77, 94, 139, 192-193, 242-246, 255, 262, 293, 295, 297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд -

В И Р І Ш И В:

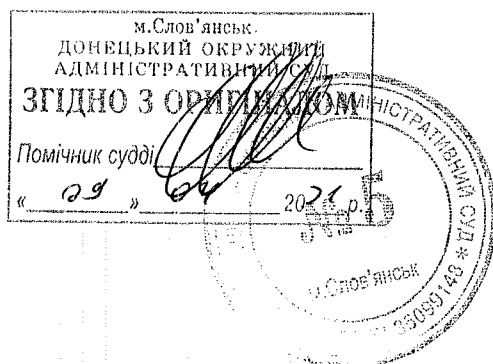
Адміністративний позов Державної служби геології та надр України (код ЄДРПОУ 37536031; місцезнаходження: 063680, м. Київ, вул. Антона Цедіка, буд. 16) до Товариства з обмеженою відповідальністю «Донбас Інвест Вугілля» (код ЄДРПОУ 38520043; місцезнаходження: 86157, Донецька обл., м. Макіївка, вул. Леніна, буд. 54) про анулювання спеціального дозволу на користування надрами – задовольнити.

Припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 5808 від 15 липня 2013 року, наданого Товариству з обмеженою відповідальністю «Донбас Інвест Вугілля».

Рішення суду може бути оскаржено до Першого апеляційного адміністративного суду протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення. Учасник справи, якому повне рішення не було вручено у день його складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження рішення суду - якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Суддя

Н.П. Волгіна

